БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АУДИТЫН ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ

БОАЖЯ-ны Байгаль орчны үнэлгээ,
аудитын хэлтэс

Байгаль орчны аудитын үүсэл, хөгжил

- 1970-аад оны сүүл, 1980-аад оны эхээр АНУ-ын хувийн хэвшлийн үйлдвэрүүд анх ашиглаж эхэлсэн.
- Үүний дараагаас Европын холбоо, Австрали зэрэг улсуудад хөгжсөн.
- Австрали, АНУ, Европын холбоо зэрэг хөгжилтэй орнууд Уганда зэрэг хөгжиж буй орнууд үндэсний хууль тогтоомжоо баталж гаргасан.

БОА-ын үндсэн ойлголт

- БОА нь тухайн байгууллагын байгаль орчинд учруулж болох аливаа сөрөг нөлөө, хохирол, үр дагаврыг арилгах арга хэмжээ авах, үйлдвэр, ААНБ-ын экологи-эдийн засгийн үр дүнг дээшлүүлэх, улмаар байгаль орчинд болон хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй аргаар үйлдвэрлэл явуулахад төсөл хэрэгжүүлэгч талд туслах, тэднийг учирч болох алдагдал, хохирлоос урьдчилан сэргийлэхэд чиглэдэг.

Монгол улсад

- Монгол улсад БОА-ын талаар “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” хуульд бие даасан тусгай бүлэг оруулж 2012 оны 5 дугаар сард УИХ-аар батлуулсан.
- “Байгаль орчны аудит” гэж байгаль орчны хууль тогтоомж, төрийн бодлого, үндэсний хөтөлбөрийн биелэлт, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ, стандартын хэрэгжилтийг хянаж, дүгнэлт гаргах, мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх хараат бус үйл ажиллагааг хэлнэ гэж заасан байдаг.

Байгаль орчны аудитын эрх зүйн орчин

- 1. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль /2012он/
- 2. Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны 04 дүгээр сарын 24-ны өдрийн А-126 дугаар тушаалын 1 дугаар хавсралт

  “Байгаль орчны аудит хийх эрх олгох журам”
- 3. Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын 2013 оны 04 дүгээр сарын 24-ны өдрийн А-126 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

  “Байгаль орчны аудит хийх ерөнхий аргачлал”

Монгол улсад Байгаль орчны аудитын түүхэн хөгжил

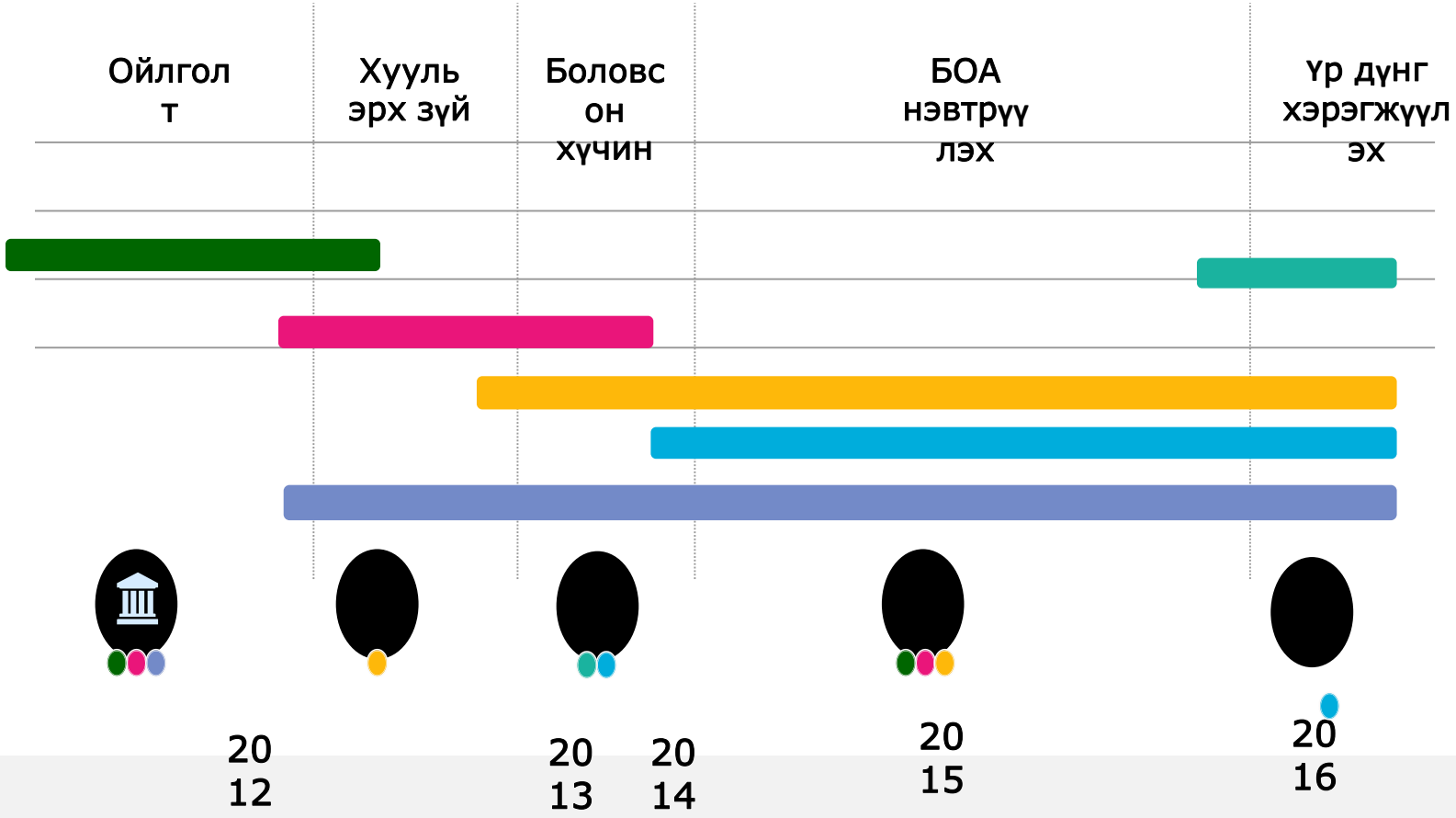

Аудитын ач холбогдол

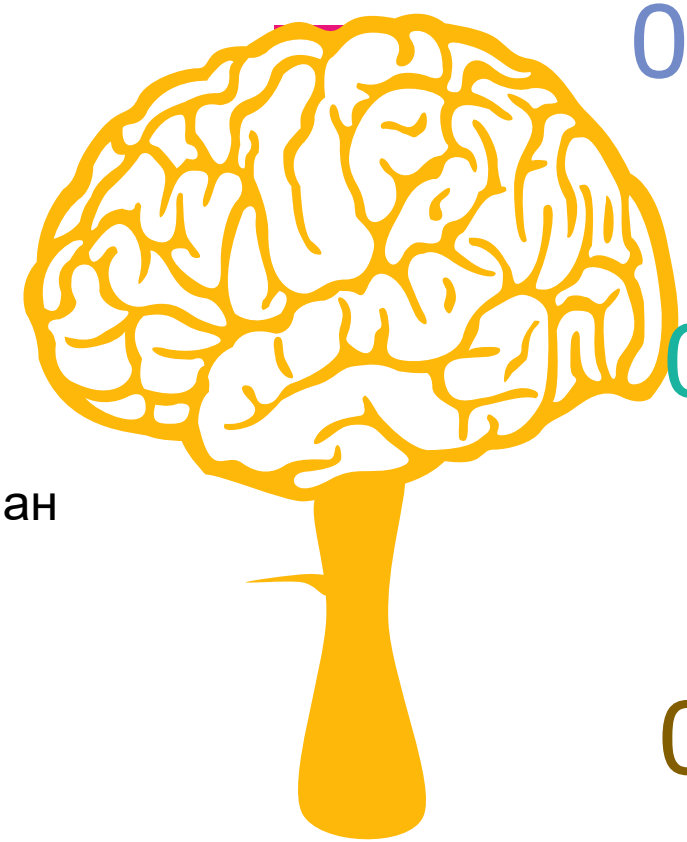

01 БО хамгаалах

02 Эрх зүй

Улсын хууль дүрэм, ОУ-д нэгдэн орсон гэрээ конвенцийг даган мөрдөж

03 Асуудлаас урьдчилан сэргийлэх

Одоогийн болон ирээдүйд учирч болох асуудлуудыг илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх

04 БО сайн гүйцэтгэл

Компаниуд байгаль орчны сайн гүйцэтгэлд суурилж ажиллах

05 Зардал хэмнэх

Зардал хэмнэх боломжуудыг олж илрүүлэх, жишээ нь хог хаягдлын үр ашигтай менежмент

06 Мэдээлэл

Өөр бусад ААН үйлдвэрүүд болон өөрийн охин компаниудтай мэдээлэл солилцох, харьцуулалт хийх боломжыг олгоно

07 Амлалт

Бизнес нь байгаль орчин хамгаалах талаар төр, олон нийт, ажилчид болон бусад оролцогч нарт амалсан амлалтаа бичлүүлэх

Аудитын боловсон хүчний байдал

- Байгаль орчны аудитын үйл ажиллагааг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх авсан хуулийн этгээд эрхлэн гүйцэтгэнэ.
- Өнөөгийн байдлаар Монгол улсад нийт 25-н аж ахуй нэгж байгаль орчны аудитын эрхтэй
- 157 аудитор 4 удаагийн сургалтаар бэлтгэгдсэн байна.

Төрийн захиргаанын төв байгууллагаас хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ

- Байгаль орчны төрийн захиргааны төв байгууллагаас хууль эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн
- Боловсон хүчнийг бэлтгэсэн
- Аудитын мэргэжлийн байгуулагын эрх олгосон
- Аудитын тайланг аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны газраас авч нэгтгэн сан бүрдүүлсэн.
- Аудитыг Мэргэжлийн хяналтын газрын хяналтын хуудсанд оруулав.

БОА-ын гүйцэтгэлийн байдал

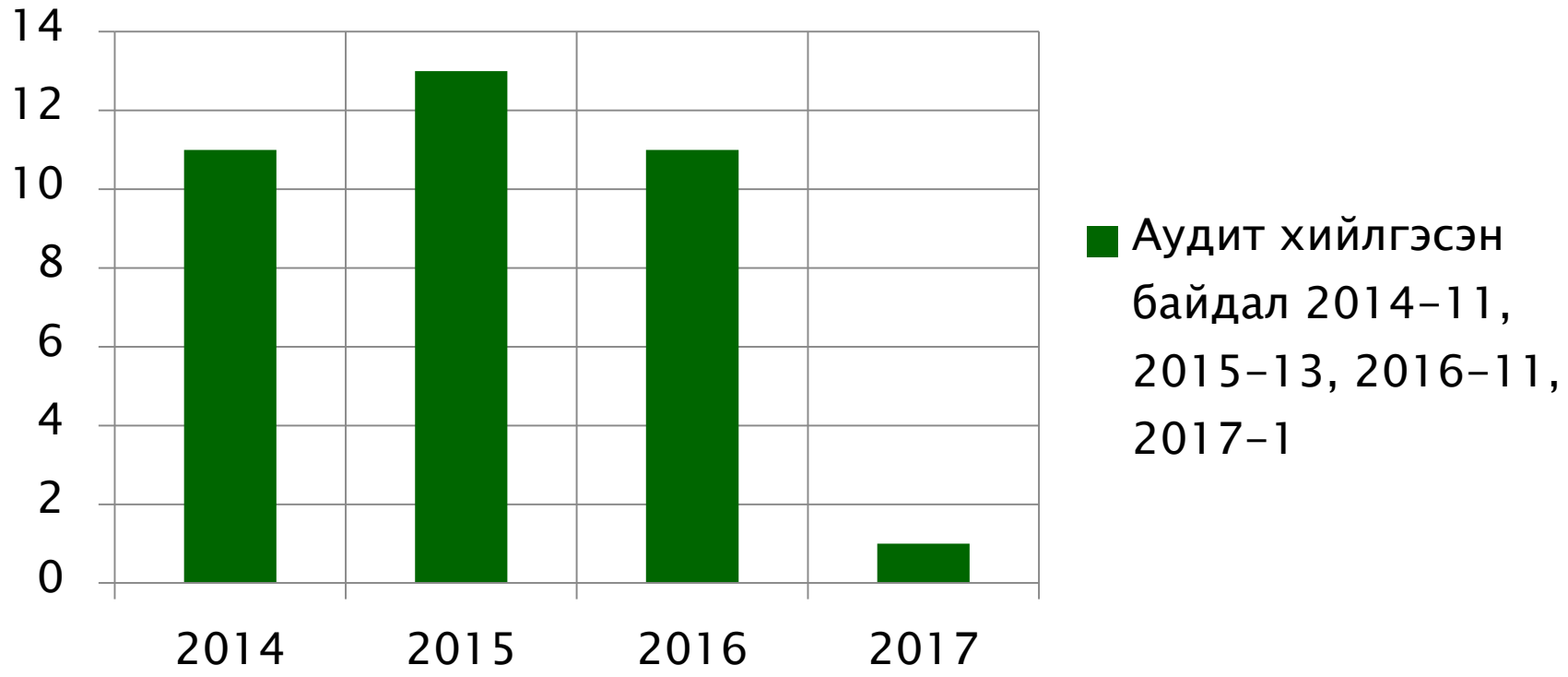

БОА-ын хэрэгжилт аймгуудын байдлаар

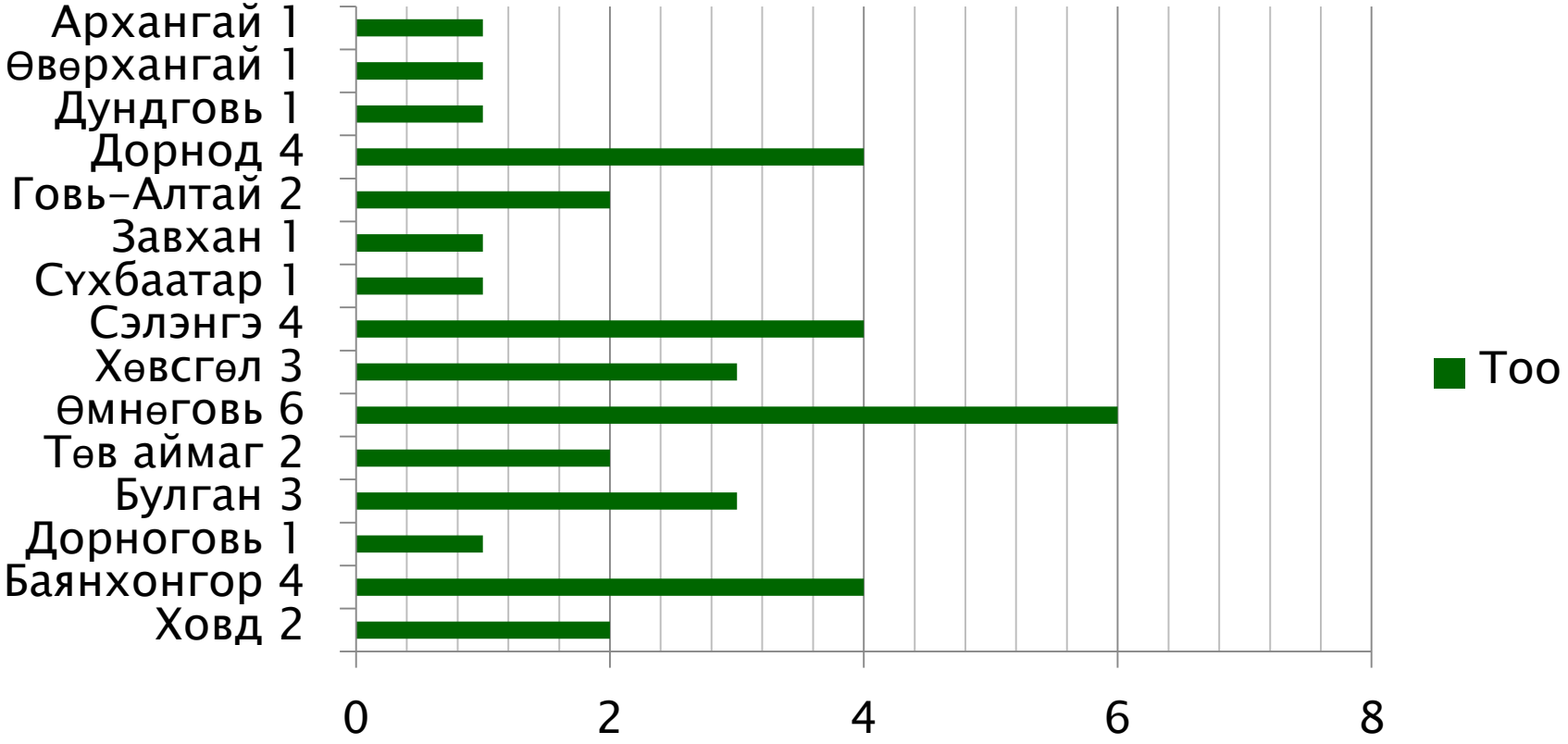

Ангилал

Тулгамдаж буй асуудлууд

- Аж ахуйн нэгж, байгууллага хуулийн хэрэгжилтийг бүрэн хангахгүй
- Аудитын мэргэжлийн боловсон хүчний чадавхи сул
- Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны байгууллагын санаачлага сул
- Эрх зүйн орчны тодорхой бус зохицуулалт

Цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

- Аудитын нэгдсэн арга зүй, хяналтын хуудас боловсруулж мөрдүүлэх
- Аудитын боловсон хүчнийг бэлтгэх, давтан сургах
- Аудитын ач холбогдлын талаар аж ахуйн нэгж, байгууллагад зориулсан сургалт тогтмол зохион байгуулах
- Хууль эрх, зүйн орчныг боловсронгуй болгох
- Гадаад улс орны туршлагыг судлах, нэвтрүүлэх

АНХААРАЛ ТАВЬСАНД БАЯРЛАЛАА